ДО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ГР. ТРЪН

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ОТ

ЦВЕТИСЛАВА ДИМИТРОВА ЦВЕТКОВА

КМЕТ НА ОБЩИНА ТРЪН

ОТНОСНО: **Приемане на бюджета на Община Трън за 2024 г.**

Уважаеми общински съветници,

Проектобюджетът на Община Трън за 2024 г. е разработен съобразно нормативните изисквания за 2024 г., финансовата рамка, установена със Закона за държавния бюджет на Република България /ЗДБРБ/ за 2024 г. и предложения на кметове на кметства, кметски наместници, ръководители на заведения за социални услуги, директори на образователни институции и директор дирекции в Община Трън. Нормативните актове, на основата на които е изготвен бюджетът на Община Трън за 2024 г. са:

- Закон за държавния бюджет на РБ за 2024 г., обн. ДВ, бр. 108/30.12.2023 г.
- Закон за публичните финанси /ЗПФ/
- Решение № 847 на Министерски съвет от 2023 г. за изменение и допълнение на Решение № 346 на Министерски съвет от 2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г.
- Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Трън, приета с Решение № 2 от 29.01.2014 г.
- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на Община Трън, приета от ОбС Трън на 31.01.2019 г. с Решение № 5, изменена с Решение № 35/15.04.2021 г., изменена с Решение № 34/30.03.2023 г.
- Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Трън, приета с Решение № 4/31.01.2019 г., изменена и допълнена с Решение № 50/25.06.2020 г. на ОбС Трън

Основните акценти и параметри на ЗДБРБ за 2024 г., в частта му за общините, са следните:

1. Увеличени са размерите на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините за обща субсидия за делегираните от държавата дейности /ДДД/, обща изравнителна субсидия и трансфер за други целеви разходи за местни дейности – за компенсиране ръста на МРЗ.

За бюджетната 2024 година е завишена общата субсидия за ДДД, въз основа на приети от Министерския съвет стандарти за финансиране, които имат увеличение в сферата на образованието, в специализираните институции за предоставяне на социални услуги, социални услуги предоставени в общността и читалища.

2. Увеличен е размерът на субсидиите и другите текущи трансфери за обществен превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони.

3. В централния бюджет са заложени средства за общинските разходни ангажименти по секторни политики в област „Образование“ – за извънкласни дейности и област „Култура и изкуства“ – за увеличение и нови стандарти и проекти на общинските културни организации.

4. В член 107 се определят ред и условия за сключването и разплащането по проекти от новия инвестиционен фонд за общински проекти, съгласно Приложение № 3 от Закона. Обект на финансиране са проекти за проектиране, основен ремонт и реконструкция на улици и общински пътища, основен ремонт, реконструкция и изграждане на ВиК системи и съоръжения, както и за основен ремонт и реконструкция на сгради, представляващи публична общинска собственост. Община Трън е включена в приложението с 13 обекта.

Бюджетът на Община Трън е балансиран на основата на изготвен анализ на приходите и разчет на разходите, съгласно приоритетите на управление на публичните финанси на общината. Осигурени са средства във всички сфери на обществения живот – образование, здравеопазване, социални дейности и услуги, благоустрояване, култура, спорт и други.

Изработен е на база данните за изпълнение на бюджета за 2023 г. и очакваните местни приходи, формирани за поредна година без да бъдат завишавани местните данъци и такси на гражданите, в същото време пълно освобождаване на родителите от заплащане на такси за издръжката на децата в детската градина и яслена група. Предвидено е увеличение на средствата за издръжка, основно на най – важните и обществено значими дейности, в ситуация на рязко повишение на цените на електроенергия, горива, хранителни продукти, строителни материали и други.

В бюджета на общината за 2024 г. са заложени средства за подобряване на инфраструктурата и облика на градската среда, подобряване на експлоатационните характеристики на улици от уличната мрежа, създаване на достъпна, комфортна и безопасна среда за гражданите и гостите на Община Трън, видно от приложенията по Капиталовата програма – Поименни списъци на обектите.

Приходната част на бюджета на Община Трън за 2024 г. е съставена на следната база:

1. Приходи от местни данъци и такси и собственост - прогнозата за постъпленията от местни данъци по бюджета за 2024 година е формирана на база определените ставки за местните данъци, очакваната събираемост на задълженията за текущата година и несъбраните задължения от минали години. При определяне приходите от такса битови отпадъци, в местните бюджети, за база се ползва определеният от Общински съвет размер на таксата, като се вземат предвид приетите облекчения и намаления за някои категории лица и облекченията по Закона за местните данъци и такси. Бюджетът за приходите от собственост е определен на база актуализация на регистрите за общинска собственост, ревизиране на сключените договори и актуализиране на договорните цени, както и прогноза за постъпленията от продажби и други сделки по реда на Закона за общинската собственост.

2. Общи допълващи средства за държавни дейности

3. Обща изравнителна субсидия за местни дейности и зимно поддържане и снегопочистване

4. Целева субсидия за капиталови разходи

5. Трансфери за други целеви разходи за местни дейности

6. Преходен остатък – от местни приходи и от реализираните икономии на средства за финансиране на делегираните от държавата дейности, който ще се ползва през 2024 г. за финансиране на същите дейности

Разходната част на бюджета е съставена в съответствие с нормативната уредба за съставянето на бюджета и възприетата политика за развитие на общините.

През настоящата бюджетна година са осигурени средства за дейности по управление на социални услуги в Община Трън, както и по програми и проекти за уязвими групи в общността:

- Домашен социален патронаж към Община Трън за предоставяне на храна за възрастни хора
- “Асистентска подкрепа” за осигуряване на грижа за възрастни хора над 65 г. с невъзможност за самообслужване
- Услуга „Лична помощ“, по Закона за личната помощ, за хора с увреждания и с ТЕЛК с чужда помощ
- Осигуряване на резидентна грижа чрез Центрове за настаняване от семеен тип
- Осигурено финансиране на транспортните разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти в малките населени места и планински райони
- Осигурено финансиране за присъдени издръжки за малолетни и непълнолетни лица
- Център за обществена подкрепа
- Клуб на пенсионера
- Проект „Бъдеще и щастливо детство за децата на Община Трън“ - осигуряване на социални и интегрирани здравно-социални услуги, включително в домашна среда, както и други видове консултативна

подкрепа с цел превенция на рисковете от изоставяне на детето, намаляване на негативните тенденции, свързани с детската бедност, както и подобряване качеството на живот

- Проект “Грижа в дома” за възрастни хора и лица с увреждания

Осигурени са и средства за образование и подкрепа на образователните институции на територията на общината:

- Обезпечаване издръжката от местни приходи на ДГ „Ален мак“
- Средства за дейности по интереси в СУ „Гео Милев“
- Средства за подкрепа за деца и ученици със СОП в ДГ и СУ
- Медицинско обслужване на здравни кабинети в ДГ и СУ
- Здравни медиатори

Изцяло от общински приходи се финансират и покриват широк спектър разходи от дейности в комуналната сфера, благоустрояването и опазването на околната среда.

В сферата на културата, туризма и спорта с общински приходи се финансират дейностите и са осигурени средства за:

- Събития, фестивали и честванията от Културния календар
- За издръжка на местни спортни клубове
- Разходи по погребения на социално слаби граждани
- Разходи за издръжката на Общински музей.

Планувани са средства за управление на общинската гора – издръжка на общинското предприятие.

Проектобюджетът за 2024 г. е планиран за предприемане на действия за ефективно и ефикасно използване на бюджетния ресурс и набелязване на мерки за разумно управление на средствата за финансиране за местните дейности, които ще доведат до подобряване качеството на предоставяните услуги. В тази връзка от особено значение е финансовото управление и контрол да се извършва при засилена финансова дисциплина и ясно дефинирани приоритети, като не се поемат ангажименти, неосигурени с финансов ресурс.

ВНАСЯ: /п/

ЦВЕТИСЛАВА ЦВЕТКОВА

КМЕТ НА ОБЩИНА ТРЪН